

A Fővárosi Ítéltábla a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek,
a Balsai Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen, kártérítés iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2014. október 14. napján kelt, 22.G.40.685/2014/12. számú ítélete ellen, az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán, a 2017. március 8. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.500.000 (Egymillió-ötszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint 500.000 (Ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 12. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 140.971.300 forintot és ezen összeg után 2010. október 1. napjától a kifizetésig terjedő időre járó törvényes mértékű kamatot, továbbá 2.770.000 forint perköltséget.

Határozatának indokolásában - a tényállás körében - rögzítette a törvényszék, hogy a **R Kft.** [továbbiakban: adós gazdálkodó szervezet] 2009. december 4-i hatállyal felszámolás alá került; felszámolóként a bíróság az alperest jelölte ki.

A felperes a felszámolási eljárásban hitelezői igényt terjesztett elő, amelyet az alperes felszámolóként nyilvántartásba vett; a követelésből 1.115.523,5 euró zálogjoggal biztosított tőkekövetelést a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló, 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 49/D. §-a szerint, 4.165.828,7 euró tőkekövetelést, továbbá 200.000 forint nyilvántartásba-vételi díjat a Cstv. 57. § (1) bekezdés f) pontja, végül 12,93 euró kamatkövetelést a Cstv. 57. § (1) bekezdés g) pontja szerinti kategóriába sorolt be.

Az alperes a felszámolási eljárás alatt a Cégléletről 2010. augusztus 26-i számában, 41.500.000 forint nettó irányár megjelölésével nyilvános pályázati felhívást tett közzé az adós ingóságai értékesítésére; a meghirdetett vagyonelemek a felperes zálogjogával terhelt, a termeléshez szükséges berendezéseket, fémmegmunkáló gépeket takartak.

Az értékesítési felhívásra négy pályázati ajánlat érkezett. Pályázatot nyújtott be a felperes közvetlen befolyása alatt álló **Re Kft.** (utóbb, átalakulás folytán **Re Zrt.**) is, nettó 200.000.000 forint összegű vételi ajánlattal, amelyet az alperes a 2010. szeptember 20-i nyilatkozata szerint amiatt nyilvánított

érvénytelennek, mert az átutalt bánatpénz összegéből az alperes bankja 1.000 forintot levont, így a bánatpénz összege 2.075.000 forintra, a fedezetigazolás szerint megajánlott 200.000.000 forint pedig 199.999.000 forintra csökkent. [Utalt az alperes arra is, hogy a pályázat nem felel meg az egyértelműség követelményének az ingatlan-adásvételi szerződésre utalás miatt, illetve hogy a rövid pótbefizetési határidő igénylése nem felelt meg a pályázati kiírásnak.]

Az alperes az adós nevében a pályázat nyerteseként, az 50.000.000 forint vételi ajánlatot tevő **I Kft.**-vel kötött ingó adásvételi szerződést 2010. szeptember 22. napján, 50.000.000 forint + áfa összegű vételár kikötésével.

Az alperes az ingó zálogtárgyak vételárával elszámolt a zálogjogosult felperes felé, részére 46.328.700 forintot a Cstv. 49/D. §-a keretében teljesített.

Az alperes felszámolóként tett intézkedésével szemben a **Re Kft.** és a felperes kifogást nyújtott be; a kifogás tárgyában a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla - arra tekintettel, hogy a **Re Kft.** pályázati ajánlata a kiírási feltételeknek megfelelt - a **...Fpkf....** számú végzésével megváltoztatta az elsőfokú bíróság kifogást elutasító döntését és megsemmisítette a felszámoló 2010. szeptember 20-i, a pályázatot érvénytelennek nyilvánító jognyilatkozatát. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a jogerős végzést hatályában fenntartotta azzal, hogy a végzés a felszámoló 2010. szeptember 20-án kelt azon jognyilatkozatára vonatkozik, amellyel az I. rendű kifogást előterjesztő pályázatát érvénytelennek nyilvánította [Gfv.VII.30.259/2012/6. számú végzés].

A felperes keresetet nyújtott be az **... Törvényszéken** az adós és az **I Kft.** alperesekkel szemben, a pályázati értékesítés eredményeként, közöttük 2010. szeptember 22-én létrejött ingó adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt. Az **... Törvényszék** a **...G...** számú ítéletével a keresetet elutasította; a felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a **...-én** kelt, **...Gf....** számú ítéletével az elsőfokú döntést megváltoztatta és megállapította az alperesek által 2010. szeptember 22-én megkötött ingó adásvételi szerződés érvénytelenségét, az eredeti állapot helyreállítása körében pedig kötelezte a II. rendű alperest, hogy 60 napon belül adja vissza a szerződéssel érintett, az I. rendű alperes tulajdonában álló ingóságokat; kimondta, hogy ezzel egyidejűleg az I. rendű alperes is köteles visszafizetni a II. rendű alperesnek 50.000.000 forint vételárat.

A felperes a 2013. július 23-án benyújtott, a Ptk. 339. §-ára, valamint a Cstv. 54. §-ára, 1. §-ának (3) bekezdésére, 49. §-ának (1) bekezdésére alapított keresetében kártérítés jogcímén 140.971.300 forint és annak 2010. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamata megfizetésében kérte az alperes marasztalását.

Keresetét arra alapította, hogy a **Re Kft.** 200.000.000 forint + áfa összegű ajánlatának jogellenes érvénytelenné nyilvánításával és a zálogtárgy ingóságok alacsonyabb, 50.000.000 forint + áfa vételáron való értékesítésével az alperes felszámolóként kárt okozott a zálogjogosult felperesnek. Állította, hogy a hitelezői igények kielégítésére fordítható vagyonban az alperes magatartásának következményeként 150.000.000 forintos értékcsökkenés állt be; a Cstv. 49/D. §-a szerint az értékesítés során elérhető 200.000.000 forint + áfa összegű vételárból a felperes 187.300.000 forint helyett csupán 46.328.700 forint erejéig jutott a zálogjoggal biztosított hitelezői igénye kielégítéséhez.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint az ingóságok továbbértékesítéséből elérhető eredményre tekintettel, illetve amiatt, hogy a megvételhez a felperes nyújtott volna hitelt a **Re Kft.** részére, a felperest nem érte károsodás. Arra is hivatkozott, hogy az eredeti állapot helyreállításához a felperes felhívás ellenére sem fizette vissza a vételárból részére átutalt összeget, amelyre a vagyon ismételt pályázati értékesítéséhez lett volna szükség. Beszámításra vonatkozó nyilatkozatát arra alapította, hogy a felperes az eredeti állapot helyreállításának és a **Re Zrt.** szerződéskötésének megakadályozásával jogtalan előnyhöz jut, ami a kereseti követeléssel azonos összegben kárként jelentkezik az alperes oldalán.

Az elsőfokú bíróság a Cstv. 54. §-ában, a Ptk. 339. § (1) bekezdésében, valamint a Ptk. 360. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések értelmezésével osztotta a felperes kereseti érvelését. A kártérítési felelősség elemeivel kapcsolatban elsőként azt rögzítette, hogy a jogellenes magatartás tényét a Kúria a kifogásolási eljárásban megállapította. A kár bekövetkeztével és összecszerűségével kapcsolatban kiemelte, hogy amennyiben az alperes a **Re Kft.** vételi ajánlatát elfogadja és vele a megajánlott 200.000.000 forint vételár mellett az adásvételi szerződést megkötö, úgy a Cstv. 49/D. §-a alapján a felperes hitelezői igénye az általa megjelölt 187.300.000 forint összegben legkésőbb 2010. október 1-jén kiegyenlítésre került volna. A felperes a zálogjogon alapuló elszámolás keretében csak 46.328.700 forinthez jutott hozzá, a kára ezáltal - az általa megjelölt időpontban és mértékben - bekövetkezett.

A törvényszék fennállónak tekintette az alperes jogellenes magatartása és a felperes kára közötti közvetlen okozati összefüggést is, illetve azt is, hogy az alperes felszámolóként nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt. Leszögezte, hogy az alperes kimentésre a perben nem hivatkozott, eljárásának felrőhatósága megállapítható volt; indokolatlannak minősült ugyanis a **Re Kft.** pályázatában írt vételárösszeg egynegyedének megfelelő vételár kikötése mellett az **I Kft.** vevővel történő szerződéskötés.

Az alperes védekezésének azon részével összefüggésben, amely a károsultat a Ptk. 340. §-ának (1) bekezdése szerint terhelő kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettségen alapult, illetve beszámítási nyilatkozatot jelentett, az elsőfokú bíróság arra mutatott rá, hogy nem tartozott jelen peres eljárásra az alperes által közzéteendő új pályázati felhívás eredményével kapcsolatos esetleges jövőbeni igény. Az alperes által megjelölt kártérítési követelés idő előtti, a beszámítási kifogás érdemben nem volt vizsgálható.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását indítványozta.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül, hiányosan és tévesen állapította meg a tényállást és téves jogi álláspontot foglalt el az alperes kártérítési felelősségével kapcsolatban is.

Álláspontja szerint a kereseti követelés a Pp. 130. § (1) bekezdésének f) pontja szerint időelőttinek minősül. Az elsőfokú bíróság anélkül állapította meg a kár bekövetkezését 2010. október 1-jével, hogy vizsgálta volna annak ténybeli alapját, azaz azt, hogy a pályázatban megjelölt „rövidebb póthatáridőre” is tekintettel, miként alakult volna a felek ügyletkötő akarata és mi lett volna az adásvételi szerződés időpontja.

A kereseti követelés jogalapja körében hangsúlyozta, hogy a felperes egyszemélyi tulajdonában és közvetlen irányítása alatt áll a **Re Kft.**, amely az adós tulajdonában állt gépek tényleges forgalmi értékénél négyszer nagyobb összegben tett vételi ajánlatot, úgy, hogy a vételárat hitelből kívánta kiegyenlíteni. Mindezen körülmények értékelése azonban elmaradt az elsőfokú ítéletben. Utalt az ... Törvényszék előtt **...G....** számon folyamatban volt perben **...K.G.** tanúvallomására, amely arra vonatkozott, hogy a **Re Kft.** szabad forgalomban nem, csak a felperes utasítására vásárolta volna meg 200.000.000 forint vételárért a pályázattal érintett gépeket; emögött a felperes hitelmegtérülési mutatójának könyvelési javítása áll, a nettó vételár és annak áfája megfizetéséhez a felperes nyújtott volna hitelt.

Állította, hogy a Fővárosi Ítéltőábla **...Gf....** számú ítélete szerint az eredeti állapot helyreállítását a felperes akadályozta meg azzal, hogy a részére átutalt összeget nem fizette vissza az adós vagyonába.

Fenntartotta, hogy megtakarításként jelentkezett a felperesnél a szerződéskötés elmaradása a **Re Kft.**-vel, illetve azzal együtt az is, hogy a felperes végül nem nyújtott hitelt. Mindezek pedig meghaladják a felperes által követelt kártérítés összegét.

Megjegyezte, hogy az elsőfokú ítéletben hivatkozott, EBH2010. 2129. számon közzétett határozat jelen ügyben nem alkalmazható, mivel a felperes utasította az egyszemélyi tulajdonában álló gazdálkodó szervezetet a forgalmi érték négyszerezésének megfelelő összegért való vásárlásra.

A Pécsi Ítéltábla Pf.IV.20.100/2008/4. számú ítéletére hivatkozással állította, hogy az alperes nem valósított meg önálló cselekményt felszámolóként, amelyért kártérítési felelősség terhelné. Az elsőfokú bíróság vizsgálódása nem terjedt ki arra, hogy az alperes eljárása túlterjeszkedett-e a felszámolás alatt levő adós törvényes képviselője során tett nyilatkozatokon, elmaradt annak vizsgálata is, hogy a **Re Kft.** által tett vételi ajánlat színlelt, semmis volt.

Kitért arra is, hogy a Kúria döntésével - amely a felszámoló nyilatkozatának megsemmisítését jelentette csupán - nem volt köteles az alperes eredményessé nyilvánítani a **Re Kft.** pályázatát és vele az adásvételi szerződést megkötni; a megkötött adásvételi szerződéssel kapcsolatos intézkedésének jogellenessége nem került megállapításra. Önmagában a pályázatot eredménytelenné nyilvánító intézkedés jogszabálysértő jellege nem volt elegendő a kártérítési felelősség, illetve a felperest ért kár megállapításához.

Az összecszerűség körében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a károsult elmaradt kárát, valamint a felszámolási eljárásban szükségszerűen felmerülő költségeket. A kártérítésből le kellett volna vonni a megtakarítás miatt a felperesnél jelentkező vagyoni előnyt, értékelni kellett volna azt is, hogy a hitelből a **Re Kft.** legalább 175.000.000 forintot nem tudott volna visszafizetni. A keresetben megjelölt 187.300.000 forinttal és a felperes számításával szemben a felszámolónak diszkrecionális joga az értékesítési és őrzési költségek levonása a vételárból a Cstv. 49/D. §-a szerint. A felszámolói díj mértékéről és a levont felszámolási költségek jogszerűségéről a felszámolási eljárásban eljáró bíróság közbenső vagy zárómérleg jóváhagyásával dönt. Mindezek hiányában nem határozatható meg az összecszerűség, azaz az, hogy a felperes hitelezői igénye ténylegesen milyen mértékben nyert volna kielégítést.

Álláspontja szerint az a tény, hogy a **Re Kft.** a felszámoló felhívása ellenére sem kötötte meg utóbb az adásvételi szerződést, azt megtagadta az ajánlati kötöttségének megszűnése miatt, egyrészt alátámasztja a korábbi vételi ajánlat színleltségét, másrészt értékelni kell a káronszerzés körében is. Nem állhatott érdekében a **Re Kft.**-nek 200.000.000 forintért megvásárolni egy olyan vagyonelemet, amely ténylegesen 45.000.000 forint értékkel bírt a beszerzett értékebecslések szerint. A kimentés körében a Cstv. 54. §-a alapján egyrészt az elsőfokú eljárás hiányosságára hivatkozott, másfelől utalt az általa beszerzett igazságügyi szakértői véleményekre a pályázati értékesítés során, illetve hogy a vagyonelemeket értékebecslés szerint hirdette meg. Megjegyezte, hogy a felperes tevékenysége alkalmas lehet a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 21. §-ában meghatározott gazdasági erőfölénnyel való visszaélésre, nem felel meg az 575/2013/EU Rendelet (32) preambulumbekzdésének és 35. cikkének sem, amely rendelkezéseket ennél fogva az elsőfokú ítélet is sérti. A felperes eljárása valós hozzáadott értékkel nem rendelkező, fenntarthatatlan pénzügyi spekuláció, amely nem teljesíti a betétesek védelmét.

Az elsőfokú ítélet hiányosságaként jelölte meg a Pp. 221. § (1) bekezdése alapján azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát **...K.G.** tanú és a szakértő kirendelése iránti bizonyítási indítványok mellőzésének. Kérte egyúttal a másodfokú bíróságtól a meghallgatások fogatosítását. A 2016. január 7-én érkezett beadványában azzal egészítette ki az alperes a fellebbezését, hogy a Pp. 130. § (1) bekezdésének g) pontja és a 157. §-ának a) pontja alapján elsödlegetesen a per megszüntetését kérte amiatt, hogy az alperes megbízottjaként eljáró **L.J.** felszámolóbiztos - az egyetemleges felelőssége szerint, a Pp. 51. § a) pontja alá eső pertársaság ellenére - nem állt perben. Külön kiemelte, hogy az alperes a Ptk. 350. § (1) bekezdése szerint nem tartozik felelősséggel az

eljáró felszámolóbiztos magatartásáért, mulasztás ugyanis megbízóként az utasítások tekintetében nem terheli.

A 2016. február 4-én érkezett iratában bejelentette, hogy 2016. január 20-án elkészítette a felszámolási zárómérleget és vagyonfelosztási javaslatot, amelyben az ingóságok tulajdonjogát 448.214.000 forint értékben a felperesnek javasolta átadni, ezért a Cstv. 49/D. §-ában meghatározott kielégítési kategóriába sorolt zálogjogosult hitelező megtérülést szerez ebben az összegben. Utalt az adós által az **I Kft.**-vel szemben kezdeményezett végrehajtási eljárásra, illetve arra is, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 39. § (1) bekezdése szerint a felperes bekapcsolódhat később a végrehajtási eljárásba a vagyontárgyak neki juttatása után. Bejelentette egyúttal, hogy nincs tudomása az ingóságok meglétéről, hogy azokat a vevő eladta-e avagy sem. Álláspontja szerint a felperes megtérülő hitelezői igénye miatt a kár összegét csökkenteni kell, amelyre irányadó az 1/2011. (VII. 5.) Polgári jogegységi határozat. Eseti döntésekre hivatkozással hangsúlyozta végül, hogy a felszámolót nem terhelte szerződéskötési kötelezettség a **Re Kft.**-vel, ezért annak elmaradása semmiképpen nem eshet a terhére.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Kifejtette, hogy a fellebbezésben és a kiegészítésében foglalt hivatkozások egy része a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütköző új tényállítás, illetve olyan, amelyet az eredeti fellebbezés nem tartalmazott.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése alapján fenntartotta, hogy a **Re Kft.** jogellenes kizárásával, az ajánlati kötöttsége megszűnésével a károsodás bekövetkezett. Vitatta a vételár hitelből folyósításának szándékát. Kiemelte, hogy a vételi ajánlat jogszerű és valós jellegét a **...Gf....** számú ítélet indokolása is tartalmazza.

Hangsúlyozta, hogy a keresettel az alperest felszámolóként terhelő önálló kárfelelősséget érvényesít, fel sem merülhet jelen ügyben az adós és a felperes közötti kötelmi jogviszony, illetve azon belül a szerződésszegéssel okozott kár megtérítése. Rámutatott, hogy az alperes felszámolóként kifejtett jogellenes magatartásának elbírálása ítélt dolognak minősül.

Az összecszerűség kapcsán arra utalt, hogy irreleváns a felperest ért kár mértéke szempontjából az alperes által állított megtakarítás (a hitelfelvétel elmaradásával), továbbá az esetleges továbbértékesítés eredménye is. Az alperes által teljesített elszámolás eredményére a felperes figyelemmel volt a kárösszeg meghatározásakor, illetve annak erejéig beszámítással is élt a **...G....** számú, jelenleg szünetelő perben. A Cstv. 49/D. §-a szerint a felszámoló által levonható költségek körében a felperes a kár mértékének számítása során levonta az alperes díját; egyéb költségre az alperes perben nem hivatkozott.

Bejelentette, hogy az alperes eredménytelenül indított pert a **Re Kft.**-vel szemben az adásvételi szerződés teljesítése, illetve létrehozása iránt, továbbá azt is, hogy az **I Kft.** mérlegének tanúsága szerint a megvásárolt eszközök nincsenek a vevőnél, ezért az adásvétel tárgyának hiánya miatt nincs mire szerződést kötni.

Alkalmatlannak találta a fellebbezésben foglalt hivatkozásokat az alperes kimentése körében is.

Megjegyezte, hogy a Ptk. 350. §-ára az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem hivatkozott, ezért nem vehető figyelembe; a megjelölt felelősségi szabály azonban nem eredményez egységes pertársaságot.

Csatolta a Kúria 2014. október 21-én kelt, Gfv.VII.30.148/2014/8. számú ítéletét a Fővárosi Ítéltábla **...Gf....** számú ítélete hatályának fenntartásáról, valamint a ... Törvényszék **...G....** számú elsőfokú ítéletét az adós keresetének elutasításáról, amelyben a **Re Zrt.**-t elsődlegesen a felek között létrejött adásvételi szerződés teljesítéseként kérte 200.000.000 forint vételár megfizetésére kötelezni, másodlagosan az adásvételi szerződés létrehozását a bíróságtól kérte. Csatolta továbbá az **I Kft.** 2014. évre közzétett beszámolóját.

A Kúria Gfv.VII.30.332/2016/11. számú végzése alapján megismételt másodfokú eljárásban a felperes a 2017. február 28-i beadványában bejelentette, hogy a **...Gf....** számú ítélettel a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta a ... Törvényszék ítéletét, amellyel elutasította az adósnak a **Re Zrt.**-vel szemben benyújtott, a szerződés teljesítésére, illetve létrehozására irányuló keresetét. Hangsúlyozta, hogy az ingóságok nincsenek az **I Kft.** birtokában, továbbá annak tényét is, hogy az adós nem rendelkezik felosztható vagyonnal. Utalt az alperesnek a **Pr Kft.** „f.a” adós elleni felszámolási eljárásban tanúsított - a perbelihez hasonló - magatartására.

Bejelentette, hogy az adóssal szemben a felszámolási eljárásban bejelentett követelését időközben engedményezte, de az nem érinti a perben érvényesített kárigényét.

Az alperes a 2017. március 6-án érkezett beadványában jogorvoslati kérelmét kiegészítette: hivatkozott a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettség megsértésére is az elsőfokú bíróság részéről, illetve arra, hogy a felszámolási eljárásban bejelentett jogutódlási kérelem alapján az ... Törvényszék által meghozott **...Fpk....** számú végzése miatt a felperes nem tekinthető hitelezőnek, hitelezői igénye megszűnt, amelyet értékelni kell azzal kapcsolatban, hogy kereseti követelését hitelezői igénye elmaradt kielégítésében jelölte meg. Utalt az adós által kezdeményezett végrehajtási eljárás állására, különösen arra, hogy az **I Kft.** hajlandóságot mutat az ingóságok kiadására.

Az alperes a 2017. március 8-i másodfokú tárgyaláson annyiban változtatta meg a jogorvoslati kérelmét, hogy elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és másodlagosan annak megváltoztatását.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet követően csatolt okiratok alapján kiegészíti a tényállást az alábbi adatokkal.

A Fővárosi Ítéltábla **...Gf....** számú ítéletét - amellyel a bíróság jogerősen megállapította a 2010. szeptember 22-én kelt adásvételi szerződés érvénytelenségét és elrendelte az eredeti állapot helyreállítását - a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2014. október 21. napján kelt, Gfv.VII.30.148/2014/8. számú ítéletével hatályában fenntartotta.

A Fővárosi Ítéltábla a **...-én** kelt, **...Gf....** számú ítéletével helybenhagyta az elsőfokú bíróság **...G....** számú ítéletét, amellyel elutasította az adósnak a **Re Zrt.**-vel szemben előterjesztett keresetét, az adós ingóságai adásvétele tárgyában létrejött szerződés teljesítése, illetve a szerződés létrehozása iránt.

A 2010. december 4-én összeállított felszámolási közbenső mérleg szerint az alperes átsorolta a felperes hitelezői igényét, abból 1.431.868.967 forintot (továbbá a 200.000 forint regisztrációs díjat) a Cstv. 57. § (1) bekezdésének f) pontja szerint, 3.619 forint a g) pont szerint tartott nyilván.

Az adós elleni felszámolási eljárásban az alperes felszámolóként 2016. január 20-án előterjesztette a zárómérleget és vagyonfelosztási javaslatot, amelyben 448.214.000 forint értékben a zálogjogosult hitelező felperes részére indítványozta az adós tulajdonába visszakérült - de birtokában nem lévő - ingóságok átadását; a zárómérleg eszközoldalán az adós egyedüli vagyonaként kimutatott 4.347.000 forint pénzeszközből a felszámolási költségek kiegyenlítésére tett javaslatot. A felszámolás befejezésekor az alperes a felperes hitelezői igényét 1.239.231.968 forint erejéig visszasorolta a Cstv. 49/D. §-a szerint [a további 200.000 forint regisztrációs díj f) kategóriás, 3.619 forint pedig g) kategóriás igényként szerepel].

Az **I Kft.** részére a 2010. szeptember 22-i adásvételi szerződéssel eladott vagyon (ingóság) nincs az adós, illetve a felszámoló alperes birtokában. Az **I Kft.** az ingóságok kiadására vonatkozó kötelezettségét - a **...Gf....** számú ítéletben foglalt kötelezettsége ellenére - sem önként, sem az ... ügyszámon elrendelt végrehajtási eljárásban nem teljesítette. Az ingóvagyon az elektronikus beszámoló portál adatai szerint az **I Kft.** (cégjegyzékszám: **00-00-000000**) mérlegbeszámolójában, a kimutatott vagyon között nem szerepel.

A felperes az adóssal szemben fennálló és a felszámolási eljárásban bejelentett követelését 2016. július 5-ével engedményezte. Az adós elleni felszámolási eljárásban az ... Törvényszék a **...Fpk....** számú, 2016. szeptember 21-én jogerős végzésével az eljárásbeli jogutódlást megállapította, a felperest egyúttal - hitelezőként - az eljárásból elbocsátotta.

A kiegészített tényállás alapján a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla elsőként a fellebbezés kiegészítésében foglalt, a Ptk. 350. § (1) bekezdésében szabályozott felelősségi alakzatra való hivatkozást mint a Pp. 158. §-ának (1) bekezdése szerint hivatalból észlelendő perakadályt vizsgálta. Megállapította, hogy nem merült fel a perben a Pp. 51. § a) pontja szerint alakuló pertársaság ténye, így a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontjának alkalmazása és a per megszüntetése sem a kötelező perbenállás hiányában.

A felszámoló szervezet kártérítési felelőssége mellett nem hoz létre egységes pertársaságot a felszámoló megbízásából eljáró felszámolóbiztos megbízotti kárfelelőssége [Ptk. 350. § (1) bekezdés, 338. §, 337. §]. Az egyetemleges felelősség lehetősége nem jelentett egységesen elbírálandó közös kötelezettséget a perbevitt igény szempontjából. Kizárólag a felperes szabad belátásán múlt az alperesként perbeállított személyek meghatározása, amellyel szemben az alperes számára az a perjogi lehetőség állt nyitva, hogy a Pp. 58. § (1) bekezdése szerint - a Pp. 58. § (2) bekezdésében meghatározott időben és módon - perbehívja azt a harmadik személyt, akivel szemben pervesztessége esetén igényt kíván érvényesíteni a Ptk. 350. §-ában írt anyagi jogi rendelkezés alapján.

E szerint a kereset és a fellebbezés érdemi elbírálásának nem volt akadálya.

Megállapította a másodfokú bíróság, hogy nem volt ok az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére sem a Pp. 252. § (2) bekezdése, sem pedig a (3) bekezdése szerint.

Alapvetően hivatkozott az alperes a Pp. 3. § (3) bekezdésének az elsőfokú bíróság általi megsértésére. A bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási kötelezettségről és teherről való kioktatás kötelezettségét a bíróságnak a kereseti kérelem és ellenkérelem korlátai között, a felek nyilatkozatainak, tényállításainak ismeretében és függvényében kell teljesítenie. A kereseti kérelem és annak tényalapja előadása után az alperesnek a Pp. 139. §-a szerinti nyilatkozata az, amely alapvetően meghatározza a perben vitatott és bizonyítandó tényállításokat.

A felek által előadott tények - amelyekre a perben képviselt érdemi álláspontjukat alapítják, akár jogvédelmi igénnyel (kereset, viszontkereset), akár anélkül (ellenkérelem) - kötik a bíróságot a kérelemhez kötöttség szabálya szerint. A bíróság sem az érdemi döntésével, sem pedig a bizonyítási eljárás kereteinek meghatározásával nem lépheti túl a felek kérelmét, nem terjeszkedhet túl a kereset és az ellenkérelem alapjául előadott tényeken [Pp. 215. §, 3. § (2) bekezdés, 163. § (1) bekezdés].

Ezt támasztja alá a Kúriának a Polgári perrendtartás tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2009. (VI. 24.) PK véleménye is, amelynek értelmében a bíróságnak a fél nyilatkozataihoz és tényállításaihoz igazodóan kell tájékoztatást adnia a bizonyítás szükségességéről [PK vélemény 2., 3. és 4. pontjai].

A Pp. 3. § (3) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettségnek kettős korlátja van: a kioktatást egyrészt a keresettel érvényesített jog tartalmának megfelelően, az anyagi jogi szabályok szerint jelentős tényekre kell vonatkoztatni, azon belül pedig kizárólag a kereseti (viszontkereseti) kérelem és az ellenkérelem (kifogás) alapjául előadott tényekre kell korlátozni.

Az elsőfokú eljárás iratai szerint a törvényszék a **...G....** számú végzésében foglalt felhívással megkövetelte az alperestől a Pp. 139. §-ának megfelelő nyilatkozat megtételét, azaz az első tárgyalásig az érdemi ellenkérelmének előadását, a védekezése alapjául szolgáló tények

megjelölését, bizonyítékai előterjesztésével. Az alperes a védekezését lényegében arra alapította, hogy a felperest nem érte kár [álláspontja szerint a **Re Kft.** érvénytelen, illetve a felperes által hitelből finanszírozandó vételi ajánlata alapján, illetve a megvásárolt gépek továbbértékesítése miatt a felperes nagyobb kárt szenvedett volna el (2013. november 18-i irat)]. Az alperes a törvényszék 22.G.40.685/2014/2. számú végzésére - amelyben felhívta a feleket további nyilatkozataik, bizonyítási indítványaik előterjesztésére, a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglaltakra történt figyelmeztetéssel - továbbra is a felperes károsodásának bekövetkezését vitatta, a felperes hitelezői igénye tényleges megtérülése és a tulajdonában álló **Re Kft.** által, hitelből vásárolt gépek továbbértékesítésének szükséges és együttes vizsgálata miatt, továbbá arra tekintettel, hogy az adásvételi szerződés érvénytelensége tárgyában indított perben a bíróság jogerősen elrendelte az eredeti állapot helyreállítását, amivel mód lenne a pályázat ismételt kiírására, a vagyron magasabb áron való értékesítésére. Az alperes állította továbbá a felperes mulasztását, a Ptk. 4. § (4) bekezdésébe ütköző eljárását az eredeti állapot helyreállítása körében amiatt, hogy nem fizette vissza az adós vagyona a részére teljesített kifizetést [2014. április 29-én érkezett beadvány, 2014. május 27-i tárgyalási jegyzőkönyv, 2014. június 30-i, 2014. október 14-i beadvány, 2014. október 14-i tárgyalás jegyzőkönyve].

Az alperes nyilatkozatainak értékelésével a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a védekezését olyan tényekre alapította (károsodás vitatása annak tényleges bekövetkezése, illetve a megtérülés körében), amelyek a károsult felperes bizonyítási kötelezettségét vethették fel a Ptk. 339. §-a és a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint. Az alperes az érdemi ellenkérelmét nem alapította a felelősség alóli kimentésre, a felróhatóság hiányára, ami a kártérítési felelősség szabályai szerint az alperes bizonyítási kötelezettségébe tartozott volna. A perbevitt kártérítési jogviszonyban, az alperesnek a kimentés körébe tartozó tényállítása hiányában - a Pp. 139. §-a, a 3. § (2) bekezdése és a 163. § (1) bekezdése szerint - nem volt olyan bizonyításra szoruló jelentős tény az alperes oldalán, amelyre a bíróságnak fel kellett volna hívnia a fél figyelmét, egyúttal kioktatva a bizonyítási kötelezettségére a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében foglalt feladata keretében. Az alperes jog- és tényállítása hiányában nem terhelte a bíróságot a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint tájékoztatási kötelezettség a kártérítési felelősség alóli kimentés körébe tartozó tényekkel kapcsolatban [Az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 5. pontja; a Polgári perrendtartás tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2009. (VI.24.) PK vélemény 2. pontja; EBH2011. 2351., Kúria Gfv.II.30.148/2014/8. számú határozata].

Az elsőfokú eljárás szabályai - az alperes által elő nem adott tényekre vonatkozó kioktatás vélt elmaradása miatt - nem szenvedtek sérelmet a Pp. 3. § (3) bekezdése és a 164. § (1) bekezdése tükrében. A Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt alapvető elv alkalmazásának szükségessége, a részletszabályok megsértésén keresztül nem valósult meg jelen ügyben. Az, hogy formálisan elmaradt az elsőfokú eljárásban a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt kioktatás, nem volt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó jogsértésként értékelhető, mert ez a mulasztás az alperest nem sújtotta. Kiemeli az ítéletábra, hogy a Pp. 3. § (3) bekezdésén alapuló tájékoztatás nem terjedhet ki az anyagi jog alapján a felet megillető védekezésre (az adott ügyben a kimentésre).

Az ítéletábra előzőekben levont következtetése egyben azt is jelentette, hogy az elsőfokú bíróság tájékoztatásának hiányossága nélkül, nem merült fel a fellebbezési eljárásban sem a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt alapvető elv alkalmazásának szükségessége. A másodfokú bíróságnak nem keletkezett kötelezettsége - az elsőfokú eljárásra vonatkozó - a hiányzó helyes tájékoztatás megadására és az alperes felhívására, megfelelő nyilatkozata megtételére.

A másodfokú bíróság leszögezi egyúttal az alperes által az elsőfokú eljárás befejezését követően, elkésztett előadott új tényekkel kapcsolatban, amelyek egyrészt a felróhatóság körébe tartoztak (igazságügyi szakértői vélemény beszerzése a pályázati értékesítés során, értékbecslésen alapuló

hirdetmény), másfelől a kár mértékére és esedékességére is vonatkoztak, hogy a Pp. 235. § (1) bekezdésében írt tiltó rendelkezés miatt, az új tényelődés nem volt figyelembe vehető, nem volt érdemben értékelhető a másodfokú eljárásban. A Pp. 235. § (1) bekezdése szerint előállt perjogi akadály magában hordozta egyúttal azt is, hogy az új - elkésztett előadott - tényállítással kapcsolatban nem volt kötelezettsége az ítéletábrának új, egyediesített kioktatás nyújtása a Pp. 3. § (3) bekezdésének alkalmazásával.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (4) bekezdésének megfelelő alkalmazásával, helyesen járt el, amikor nem foganatosította az alperes által felajánlott tanú- és szakértői bizonyítást, a felajánlott bizonyítás szükségtelensége miatt. Annak ellenére, hogy a törvényszék nem rögzítette kifejezetten az ítéletében a mellőzött bizonyítási indítványokat és nem utalt félretételük okára sem, világosan kitűnik az elsőfokú ítélet indokolásából a bíróság álláspontja arra vonatkozóan, hogy a rendelkezésre álló okiratok és a felek nyilatkozatainak értékelésével megállapíthatónak találta a kereset elbírálása szempontjából releváns tényállást.

A Cstv. 49/D. §-ának (1) bekezdésében meghatározott elszámoláshoz és hitelezői igénykielégítéshez tapadó, a Cstv. 54. §-ára alapított kártérítési igény elbírálása során - a felszámolási vagyonnak a Cstv. 3. § (1) bekezdésének e) pontjában írt fogalmára, illetve a felszámolónak az adós vagyonához igazított felelősségére és az értékesítés Cstv. 49. §-ában írt szabályára tekintettel - szükségtelen bizonyítási cselekmény volt a **Re Kft.** ügyvezetőjének (...K.G.) tanúkénti meghallgatása és a szakértő bevonása is a **Re Kft.**, valamint a károsult felperes teljes vagyonának alakulására a gépvásárlással és annak elmaradásával összefüggésben, ezért a másodfokú bíróság is mellőzte az alperes által felajánlott, szükségtelen bizonyítási indítványokat a Pp. 3. §-ának (4) bekezdése, illetve a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó 193. §-a szerint.

A Fővárosi Ítéletábrá megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helyesen állapította meg a tényállást és helytálló az abból levont jogi következtetése is, az alperest felszámolóként terhelő kártérítési felelősség fennállásáról és mértékéről.

A Cstv. adott ügyben irányadó 54. §-a szerint a felszámoló a felszámolás során az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondossággal köteles eljárni. Kötelezettségeinek megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint felel. A felszámoló felelőssége az adósnak a felszámolás kezdő időpontjában meglévő -, illetve a felszámolás alatt szerzett - vagyonával [4. § (2) bekezdés] összefüggésben áll fenn. A felszámoló elvárható gondosságának körébe tartozik, hogy amennyiben a fizetésektelenség bírósági megállapítása előtti időszakban jogszabályellenes vagyonskimentés történt, és a felszámoló úgy látja, hogy az ilyen vagyonskimentéssel szembeni fellépéssel a „felszámolói” vagyon növelhető, köteles az eljárásokat megindítani, tájékoztatva erről a hitelezői választmányt is.

A Cstv. 54. §-ában foglalt kártérítési szabály jellegét illetően kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felszámoló e külön törvényi rendelkezés értelmében közvetlenül - azaz személyében és saját vagyonából - tartozik helytállással a polgári jogi általános felelősségi szabályok, a szerződésen kívüli kártérítés szabályai szerint a károsult felé. A felszámoló önálló - deliktális alapú - kárfelelőssége nem csak akkor áll fenn, ha speciális, külön a felszámolói státuszából fakadó feladat ellátásával okoz kárt, hanem akkor is, ha a Cstv. 34. §-a szerint, az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozattal fejt ki jogellenes magatartást (ami az adós oldalán adott esetben értékelhető akár szerződészegésként is) [BDT2000. 98.].

A felszámoló tevékenységének mércéjére, a felszámolási eljárásban kifejtett magatartásának zsinórmértékére egyaránt a Cstv. 54. §-ában foglalt rendelkezés az irányadó; akkor is, amikor képviselőként közvetlenül az adós vagyonára vonatkozó nyilatkozatot tesz [Cstv. 34. § (2)

bekezdés], továbbá azokban az esetekben is, amikor a felszámolás lebonyolításával kapcsolatos egyéb feladatait látja el [Cstv. 46. § (1) és (2) bekezdés, (3) bekezdés, (5) és (6) bekezdés].

Leszögezi a másodfokú bíróság, az iránymutató bírósági gyakorlat és a Cstv. 49. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján - amely az adós vagyontárgyainak a forgalomban elérhető legmagasabb áron történő, nyilvános értékesítését írja elő a felszámoló számára -, hogy a felszámolás hatálya alá tartozó vagyon értékesítése során alapvető és egységesen, valamennyi vagyontárgyra, továbbá az értékesítés minden formájára irányadó követelmény a forgalomban elérhető legmagasabb áron való értékesítés.

A felszámoló e törvényi követelmény elérésére alkalmas módon és annak megfelelő gondossággal köteles eljárni az alapvető feladatába tartozó vagyonértékesítés során [Cstv. 48. § (1) bekezdés], a zálogjoggal terhelt vagyontárgy értékesítése esetén is a Cstv. 49/D. §-ában megadott külön kielégítési szabályok szerint.

Amennyiben a zálogjogos hitelezőt abból éri károsodás, hogy a felszámoló nem a forgalomban elérhető legmagasabb áron értékesíti az adós zálogjoggal terhelt vagyontárgyait, a károsult hitelező az igényét a Cstv. 54. §-a szerint kártérítési keresettel, perben érvényesítheti a felszámolóval szemben [BDT2010. 2225.].

A Cstv. 54. §-ában előírt gondossági követelményből és az ugyanott megadott kártérítési szabályból levezethető, hogy a felszámolási eljárás lebonyolítása során a felszámolót bizonyos helyzetekben megillető önálló döntési és mérlegelési jog (pl.: az adós érdekében való perindítás/valamely követelés érvényesítése/alkalmazott értékesítési módszer és eljárás/adásvételi szerződés megkötése) nem jelent korlátlan, ellenőrizhetetlen jogosultságot, amely ne lenne utóbb számonkérhető. A felszámoló tevékenységének végső korlátja a Cstv. 54. §-ában szabályozott kártérítési felelősség.

A felszámolási eljárásnak a Cstv. 1. §-ának (3) bekezdésében megadott céljára tekintettel a felszámolónak a tevékenysége során a hitelezői igények lehető legnagyobb mértékű kielégítésére kell törekednie az adós vagyonából; döntési és választási szabadságának következményét a kártérítési kötelezettsége körében viselnie kell [BH2009. 365., BH2002. 27., BH2001. 292., BH1996.361.].

A Cstv. 54. §-ában szabályozott felelősségi tényállásban, az alperes jogellenes magatartása körében értékelhető volt egyrészt az, hogy a **Re Kft.** pályázatát jogszabályba ütköző módon nyilvánította érvénytelennek, figyelembe vehető volt továbbá az is, hogy a nyertes pályázó kiválasztása és vele az adásvételi szerződés megkötése során megfelelően járt-e el: a Cstv. 54. §-ában megfogalmazott gondossági követelmény betartásával, a Cstv. 49. § (1) bekezdésében megadott, a forgalomban elérhető legmagasabb áron történő értékesítés követelményének elérése érdekében gyakorolta-e avagy sem az önálló döntési jogát [BDT2010. 2225., BH2009. 365.].

A Cstv. 51. §-a szerint az alperes felszámolói intézkedésével szemben benyújtott kifogás tárgyában, a Fővárosi Ítéltábla **...Fpkf....** számon meghozott jogerős végzése alapján tényként volt megállapítható, hogy a 2010. augusztus 26-i felhívással indult pályázati értékesítési eljárásban az alperes jogellenesen zárta ki - nyilvánította érvénytelennek - a **Re Kft.** pályázatát. A Cstv. 6. §-ának (3) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 229. § (1) bekezdésében írt rendelkezés alapján, a kifogás tárgyában hozott jogerős érdemi határozathoz anyagi jogerőhatás fűződött; utóbb a Fővárosi Ítéltábla **...Fpkf....** számú végzése, illetve az abban elbírált jog nem volt vitássá tehető.

Leszögezi a másodfokú bíróság, hogy az alperes által jogellenesen mellőzött, 200.000.000 forint összegre szóló vételi ajánlat a Cstv. által előírt nyilvános értékesítési formák alkalmazásával, az értékesítés idején elérhető legmagasabb árat jelentette a felszámolási értékesítés kötött és speciális szabályrendszere mellett [Cstv. 49. § (1) bekezdése, BDT2008. 1809., BDT2006. 1479.]. Jelen

ügyben a 200.000.000 forint összegű, az értékesítési eljárásban legmagasabb összegben megajánlott vételár elérése - azzal együtt az adós vagyonának gyarapodása a Cstv. 4. § (1) bekezdése szerint - egyedül amiatt hiúsult meg, mert az alperes felszámolóként a **Re Kft.** pályázatát indokolatlanul és jogszabályba ütközően mellőzte. Az ajánlati kötöttség leteltével az adásvételi szerződés megkötése a pályázóval meghiúsult.

A kár mértékét, bekövetkezését és a követelés esedékességét illetően elsőként azt emeli ki a másodfokú bíróság, hogy a felperes a kereseti igénye összezszerúségét számszerűen és tételesen levezette a keresetlevelében [2013. július 23-i irat 24-30. pontok]. Az alperes a kereset egyes összetevőit és a felperes számításának helyességét az elsőfokú eljárásban nem vonta kétségbe, a késedelmi kamat igény kezdő időpontját és az annak ténybeli alapját illetően sem [2013. július 23-i irat 31-33. pontok]. Az alperes fellebbezésében foglalt nyilatkozat - az ügyletkötő felek tisztázatlan szerződési akaratával, valamint a levonandó értékesítési és őrzési költségekkel kapcsolatban, illetve annak alapján a kár mértékének, a követelés esedékességének vitatása - elkésett hivatkozásnak minősült a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése alapján, ezért nem volt figyelembe vehető.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdésének helyes alkalmazásával, továbbá a Cstv. 49/D. § (1) bekezdésének, a 3. § (1) bekezdés e) pontjának, a 4. § (1) bekezdésének és a Ptk. 355. § (4) bekezdésének megfelelően következtetett a kár mértékére és bekövetkezésére.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a felszámolónak a felszámolás hatálya alá tartozó vagyonhoz igazított felelőssége vizsgálatakor nem hagyható figyelmen kívül a vagyonnak a Cstv.-ben megadott fogalma, a Cstv. 3. § (1) bekezdésének e) pontja és a 4. § (1) bekezdése szerint; kiemeli továbbá azt is, hogy a felperest hitelezőként ért kárt - annak bekövetkezését és mértékét egyaránt - a Cstv. 49/D. §-ában szabályozott, külön kielégítési rend tükrében kellett vizsgálni.

A Cstv. 49/D. §-ának (1) bekezdése szerint amennyiben a zálogjogosult a 46. § (7) bekezdésben meghatározott befizetési kötelezettségét teljesítette - és követelése nem a 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti függő követelés -, a felszámoló a következőképpen jár el: Ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett, a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból kizárólag a zálogtárgy megőrzésének, állagmegóvásának, értékesítésének költségeit (követelésen alapuló zálogjog esetén a követelés behajtásából származó bevételből a behajtás költségeit), valamint a nettó vételár (a követelés behajtásából származó bevétel) 5%-ának megfelelő mértékű felszámolói díjat vonhatja le, a fennmaradó összeget pedig haladéktalanul az értékesített zálogtárgyat terhelő, zálogjoggal biztosított követelés kielégítésére köteles fordítani, több jogosult esetén a Ptk. 256. § (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével. A felszámolót az említett felszámolói díjból 4% illeti meg (megnövelve az általános forgalmi adó összegével), a fennmaradó összeget a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala részére juttatja el, amely azt elkülönítetten kezeli, és az 59. § (5) bekezdése szerinti kifizetésekre használja fel.

A Kúria 1/2015. számú Polgári jogegységi határozata alapján rámutat az ítélőtábla, hogy a Cstv. a zálogjogosult hitelezők igényének a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból a felszámolási költségeket megelőző kielégítése biztosításával a felszámolási vagyonon belül két vagyontömeget különített el egymástól; a zálogtárgyak értékesítéséből befolyó vételárra és a zálogjoggal nem terhelt vagyonból befolyó összegre külön elszámolási és kielégítési rendet határozott meg (speciális felszámolási vagyon).

Abból, hogy a Cstv. a 49/D. §-a és 57. §-a szerint eltérő kielégítési rend meghatározásával két elkülönült vagyontömeget határozott meg a felszámolási vagyonon belül, illetve hogy a zálogjogosult hitelezők javára a felszámolási értékesítés eredményéből a felszámolási eljárás alatt

(nem pedig a felszámolási zárómérleg jóváhagyása alapján) külön, zárt szabályrendszer szerint történő kielégítést biztosított, az is következik, hogy a zálogjoggal biztosított felszámolási vagyont értékesítésére alapított kárigény esetén a felperes kára zálogjogosultként a zálogtárgy magasabb értéken való értékesítésének megghiúsulásával bekövetkezett a Ptk. 360. §-ának (1) bekezdése szerint.

Kétségtelenül megállapítható volt ezért az adós vagyonában bekövetkezett kár, a be nem folyt 150.000.000 forintos vételár-különbözettel egyező mértékben, s annak alapján megállapítható volt a keresetben megjelölt összegben a zálogjogosult felperes károsodása is a megghiúsult vétel miatt, az elmaradt vételárból való kielégítés zárt szabályait követve [Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pont, 4. § (1) bekezdés, 49/D. § (1) bekezdés].

A zálogjogosultként károsodott felperes esetében a felszámolási zárómérlegen alapuló vagyonyuttatás [Cstv. 58. § (1) bekezdés, 60. § (1) bekezdés] - és minden későbbi, a teljesítés joghatásával bíró cselekmény - a már bekövetkezett kár megtérítése körében nyerhetne értékelést. Az utólagos (rész)teljesítés magát a korábban bekövetkezett károsodás tényét nem, csupán a mértékét lenne képes befolyásolni, a részteljesítés elszámolásával [1/2011. (VII. 5.) Polgári jogegységi határozat].

Itt mutat rá a másodfokú bíróság arra is, hogy mivel a felszámoló kártérítési felelőssége alapján önálló - deliktualis alapú - kötelelem keletkezik a felek (a károsult és a károkozó felszámoló) között, annak létrejötte önmagában nem érinti az adós és a hitelező között fennálló egyéb, a hitelezői jogállás alapjául szolgáló kötelmi jogviszonyt [Cstv. 3. § (1) bekezdés c) pont].

Leszögezi az ítéletábra, hogy két különböző jogviszonyról van szó; az adósnak a hitelezővel szemben fennálló tartozása és a hitelezőnek a felszámolóval szembeni kárigénye nem azonos, nem ugyanabból a jogviszonyból ered. A Cstv. 54. §-a szerint a felszámoló az adós vagyonából megghiúsult követelés miatt, de nem az adóst terhelő - szerződéses vagy szerződésen kívüli - kötelezettségért köteles helytállni, nem lép a kötelezett adós helyébe és szerződéses pozíciójába. Ugyanakkor a két különböző jogviszony közötti összefüggés abban és annyiban megragadható, hogy bármelyik kötelezett teljesítése a jogosult felé kihat a másik kötelezettre is, az ő vonatkozásában is a teljesítés joghatásával bír. Annak ellenére, hogy nincs szó azonos szolgáltatásért való egyetemleges kötelezettségről, a kötelezettek - a felszámoló és az adós - esetleges teljesítésének joghatása mégis az egyetemlegességre vonatkozó szabályok szerint alakul a Ptk. 337. §-ának (1) bekezdése szerint (látszólagos, nem valódi egyetemlegesség).

Az előzőekben kifejtettek miatt, nem érintette a perben a felperes perbeli legitimációját, keresetösségi jogát az, hogy az adóssal szemben a felszámolási eljárásban érvényesített követelését utóbb átruházta, s ezzel a hitelezői jogállása és a kötelmi jogviszonya az adóssal megszűnt.

Az alperesnek az eredeti állapot helyreállításával és e körben a felperest terhelő mulasztással kapcsolatban tett érvelésére a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki.

Jelen ügyben az eredeti állapot helyreállításának értékelését két jogintézmény - a szerződés érvénytelensége és a kártérítés alkalmazása - is felvetette; az alperes azonban a Ptk. 237. §-ának (1) bekezdésében és a Ptk. 355. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések természetével, a szerződési és a kártérítési szabályok rendeltetésével ellentétesen hivatkozott a felperes felróható mulasztására az eredeti állapot helyreállítása körében, illetve a kár megtérülésének lehetőségére is az eredeti állapot helyreállításával.

A felperes keresete alapján a Fővárosi Ítéletábra a **...-én** kelt és e nappal jogerős, **...Gf...** számú ítéletével, az érvénytelen szerződést megkötő feleket, azaz az adóst és az **I Kft.** vevőt kötelezte az

eredeti állapot helyreállítására a 2010. szeptember 22-én létrejött ingó adásvételi szerződés érvénytelenségéből fakadóan {az ítélet rendelkező részében elsőként megnevezett kötelezett az **I Kft.** volt az adós tulajdonában álló ingóságok 60 napon belüli visszaadására, az adóst ezzel egyidejűleg terhelte az 50.000.000 forint vételár visszafizetése az **I Kft.** részére}. A Fővárosi Ítéltábla **...Gf...** számú ítéletének az eljárásban kötelezett alperesek nem tettek eleget, a felszámoló (jelen per alperese) nem tett értékelhető lépést az ingóságok visszaszerzése érdekében.

Alapvetően volt téves - nem felelt meg sem a jogerős ítéletnek, sem pedig a Ptk. 281. § (1) bekezdésében írt teljesítési szabálynak - az alperes arra vonatkozó álláspontja, hogy a felperes hibájából maradt el az eredeti állapot helyreállítása a jogerős ítélet szerint. A szerződő felek egyidejű teljesítési kötelezettségével szóló ítéleti marasztalással szemben - amely szerint az **I Kft.**-nek kellett elől járnia az ingók visszaadásával -, illetve a kötelezettségük megfelelő felajánlása nélkül semmiképpen nem állapítható meg a felperes mulasztása (rendeltetésellenes joggyakorlása) amiatt, hogy a részére kifizetett vételárösszeget - ítéleti kötelezés nélkül, önként, a felszámoló fentebb részletezett eljárására is figyelemmel - nem juttatta vissza a felszámolási vagyomba.

A Cstv. 49/D. §-án alapuló elszámolás és kielégítés körében károsodott felperes kára egyedül pénzbeli teljesítéssel volt reparálható a Ptk. 355. § (1) és (2) bekezdése alapján. A felperest hitelezőként pénzbeli szolgáltatás illette meg a Cstv. 49/D. §-a szerinti elszámolással, ezért nem minősül vele szemben a károsodás megfelelő reparációjának - sem az eredeti állapot helyreállításának a Ptk. 355. § (1) bekezdése szerint, sem pedig a vagyoni kár pénzbeli megtérítésének a Ptk. 355. § (2) bekezdése szerint - az alperesnek a zárómérlegben és vagyonfelosztási javaslatban tett indítványa. Az alperes álláspontja téves és ellentmondásos is volt a 2016. január 20-i zárómérleg adatainak értékelését illetően; az ingóságok nincsenek az adós birtokában, a visszaszolgáltatásra kötelezett fél (vevő) könyvelésében vagyonelemként nem szerepelnek; nem tisztázott a vagyonfelosztás, a jog(tulajdon)szerzés jogcíme és értéke sem (a vagyonelemek korábban becsült és a felszámoló által irányadónak tartott értékével szemben, az adós birtokában nem lévő ingóságokat a záróanyag 448.214.000 forint értékben célozza a felperesnek adni). A felperesnek a vagyonfelosztás keretében juttatni kívánt ingóságok (tulajdonjoguk vagy a kiadásuk követelésére való jog) sem fizikai jellemzőjük, sem jogi természetük miatt nem voltak a pénzben megtérítendő kár utólagos, megfelelő reparációjaként minősíthetők.

Tévedett az alperes abban is, hogy figyelmen kívül hagyta, önmagában a vagyonfelosztási javaslat előterjesztése - a felszámolási eljárásban eljáró bíróságnak a Cstv. 60. § (1) bekezdése szerint meghozott döntése, a zárómérleg jóváhagyása és annak az 58. § (1) bekezdésben írt joghatása nélkül, továbbá a vagyon feletti rendelkezési jog tényleges megszerzése hiányában - nem bírt a teljesítés joghatásával a Ptk. 355. § (1), (2) és (4) bekezdése szerint.

Megjegyzi végül az ítéltábla, hogy a károsodás előzőekben bemutatott vizsgálatára, a Cstv. 54. §-a szerinti felelősségi alakzatban releváns elemeire és mikénti megítélésére tekintettel, fel sem merült jelen ügyben a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 575/2013/EU rendelet alkalmazásának lehetősége. Annak sem volt a jogvita elbírálásánál jelentősége, hogy a felperes és a **Re Kft.** között milyen tulajdonosi kapcsolat állt fenn, illetve ez mennyiben befolyásolta az utóbbi kft. vételi ajánlatát. E tény ugyanis nem változtat a felszámoló Cstv.-ben foglalt kötelezettségein.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezés tükrében szükségessé vált indokolásbeli kiegészítéssel - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az alperes a másodfokú perköltségét és a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapított költségét maga viseli, kötelezte továbbá a

másodfokú bíróság a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének, valamint a felülvizsgálati eljárásban meghatározott költségének megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (4) és (5) bekezdése, illetve 4/A. §-ának (1) bekezdése szerint.

Budapest, 2017. március 8.

dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

. Gáspár Mónika s.k.
előadó bíró

dr. Rápolti Barbara s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)